

Sygn. akt III Ca 288/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 maja 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Tomasz Pawlik

Sędzia SO Magdalena Balion - Hajduk (spr.)

SR (del.) Joanna Łukasińska-Kanty

Protokolant Sandra Olesiak

po rozpoznaniu w dniu 6 maja 2016 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa H. H.

przeciwko T. H.

o podwyższenie alimentów

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim

z dnia 2 grudnia 2015 r., sygn. akt III RC 256/14

- 1. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 1 i 3 w ten sposób, że oddala powództwo;**
- 2. nie obciąża powódki kosztami postępowania odwoławczego;**
- 3. przyznaje adwokatowi J. P. od Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim) kwotę 738 zł (siedemset trzydzieści osiem złotych), w tym kwotę 138 zł (sto trzydzieści osiem złotych) podatku od towarów i usług, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej z urzędu powódce w postępowaniu odwoławczym.**

SSR (del.) Joanna Łukasińska – Kanty SSO Tomasz Pawlik SSO Magdalena Balion – Hajduk

Sygn. III Ca 288/16

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 2 grudnia 2015r. Sąd Rejonowy w Wodzisławiu Śląskim zasądził od pozwanego T. H. na rzecz powódki H. H. alimenty

- w kwocie po 800 zł miesięcznie począwszy od dnia 25 kwietnia 2014 r. do dnia 30 września 2014 r.

-w kwocie po 580 zł miesięcznie począwszy od dnia 1 października 2014 r. do dnia 31 stycznia 2015 r.

-w kwocie po 700 zł począwszy od dnia 1 lutego 2015 r.

w miejsce alimentów w kwocie po 400 zł wynikających z wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodka (...) w R. z dnia 25 maja 2006 r., sygn. akt II RC 419/05

Sąd Rejonowy ustalił, że wyrokiem z dnia 25 maja 2006 r. Sąd orzekł separację stron z winy T. H., zasądził alimenty na rzecz powódki w wysokości po 400 zł miesięcznie oraz na rzecz córki stron w wysokości po 400 zł miesięcznie.

W styczniu 2007 r. powódka wyprowadziła się i wraz z córką zamieszkała w mieszkaniu siostry powódki, gdzie spędziły 2 lata. Po dwóch latach wyprowadziły się i przez okres 6 miesięcy mieszkały z matką powódki. W 2009 r. H. H. wynajęła dla siebie i córki mieszkanie w R.. W roku 2007 H. H. pojęła pracę w charakterze sprzątaczk w Urzędzie Miasta z wynagrodzeniem w wysokości 400 zł miesięcznie. Od dnia 2 marca 2009r. była zatrudniona jako sprzątaczk zarabiała ok. 500 zł miesięcznie, nadto pracowała dorywczo sprząając w prywatnych domach i opiekując się starszymi osobami. W 2012 r. stan zdrowia powódki pogorszył się, nastąpiło nasilenie objawów depresji.

W okresie od 13 grudnia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r. korzystała z urlopu rehabilitacyjnego. Pobierała świadczenie rehabilitacyjne w wysokości ok. 920,73 zł netto miesięcznie. 3 września 2014 r. lekarz orzecznik ZUS ustalił, że powódka nie jest niezdolna do pracy, w związku z czym powódka utraciła prawo do świadczenia rehabilitacyjnego.

Od dnia 1 stycznia 2014 r. powódka pobiera świadczenie pielęgnacyjne wysokości 153 zł miesięcznie. Od października 2014r. ponownie zatrudniona na stanowisku sprzątaczk na czas określony do dnia 31 grudnia 2015 r. Średnie miesięczne wynagrodzenie netto powódki wynosi 1286,16 zł netto miesięcznie. Powódka cierpi na przewlekłe zaburzenia depresyjne i lękowe, dysponuje orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, Jest osobą całkowicie niezdolną do zatrudnienia na ogólnym rynku pracy zarobkowej. Zatrudnienie powódki można rozważać jedynie w warunkach pracy chronionej w kategoriach elementu psychoterapii. Powódka nadal zamieszkuje wraz z dziewiętnastoletnią córką. Wydatki na jej utrzymanie oscylują wokół kwoty 500zł.

Pozwany T. H. ma 42 lata, z zawodu jest ślusarzem. Zarabia 1250 zł netto. Mieszka z konkubiną, z nowego związku pochodzi czteroletnia córka B.. Utrzymanie dziecka wynosi ok. 320 zł miesięcznie, przedszkole 200 zł miesięcznie. A. B. pracuje, zarabia . 1612,82 zł netto miesięcznie.

Sąd Rejonowy wskazał, że od daty ostatniego orzeczenia w przedmiocie alimentów upłynęło 9 lat, w usprawiedliwione potrzeby powódki H. H. znacznie wzrosły, ograniczeniu uległy jej możliwości zarobkowe i majątkowe, a stan zdrowia powódki drastycznie się pogorszył. Nie zwiększyły się zatem możliwości zarobkowe i majątkowe powódki, a wręcz przeciwnie, powódka możliwości te utraciła i obecnie ze względu na stan zdrowia nie jest w stanie zaspokoić wszystkich swoich usprawiedliwionych potrzeb. Obecnie powódka ponosi koszty utrzymania mieszkania w wysokości 690 zł miesięcznie. Wyżywienie , telefon, środki czystości, leki, kuracja przeciwko anemii, paliwo. ubezpieczenie i przegląd samochodu oraz udział w kosztach utrzymania mieszkania oscylują wokół kwoty 1435 -1440 zł miesięcznie. Nadto powódka spłaca raty kredytu w wysokości 432 zł miesięcznie i zadłużenie z kart kredytowych w wysokości 150 zł. Łącznie potrzeby powódki kształtują się na poziomie 2022 zł miesięcznie, przyczynia się też do utrzymania córki stron kwotą 100 zł miesięcznie.

Pozwany założył rodzinę i mieszka obecnie z nową partnerką. Zarabia 1250,00 zł netto miesięcznie, ale Sąd rejonowy stwierdził, że możliwości zarobkowe majątkowe należy jednak oceniać co najmniej na poziomie kwoty 2500 zł. Możliwości zarobkowe i majątkowe zdeterminowane są bowiem nie tyle aktualnie osiąganym wynagrodzeniem, co wiekiem zobowiązanego, jego stanem zdrowia, przygotowaniem zawodowym, wykształceniem, pozwany nie wykorzystuje w pełni swych możliwości zarobkowych i wykonuje pracę w godzinach 6:00-14:00.

Koszt utrzymania pozwanego w zakresie wydatków na wyżywienie, odzież, obuwie, środki czystości i paliwo wynosi 700 zł miesięcznie, utrzymanie córki- 520 zł ,koszt mieszkania wynosi 570 zł.

Łączne wydatki pozwanego na swoje utrzymanie, mieszkanie i dziecko wynoszą 1245 zł nadto pozwany łoży alimenty na rzecz żony i dorosłej córki w wysokości 800zł. Po odjęciu od dochodu pozwanego ustalonego na poziomie 2500zł do dyspozycji pozwanego pozostaje kwota 455zł,

W okresie od dnia 25 kwietnia 2014 r. do dnia 30 września 2014 i tj. w okresie od dnia wniesienia pozwu, gdy powódka pozostawała bez pracy, pobierała świadczenie rehabilitacyjne w wysokości ok. 920 zł netto miesięcznie, świadczenie pielęgnacyjne w wysokości 153 zł miesięcznie, Sąd Rejonowy podwyższył na jej rzecz alimenty o 400 zł, tj. do kwoty po 800,00 zł miesięcznie.

W okresie od dnia 1 października 2014 r. do dnia 31 stycznia 2015 r., kiedy powódka została zatrudniona ponownie w charakterze sprzątaczką za wynagrodzeniem w wysokości 1286,16 zł netto miesięcznie, pobierała świadczenie pielęgnacyjne w wysokości 153 zł miesięcznie, przy czym stan zdrowia umożliwiał jej rzeczywiste wykonywanie pracy, Sąd podwyższył alimenty na jej rzecz o 180zł, tj. do kwoty po 580,00 zł miesięcznie. Począwszy od 1 lutego 2015 r. stan zdrowia powódki uniemożliwiał jej rzeczywiste wykonywanie pracy, od czerwca 2015 r. powódka pobiera zasiłek chorobowy. Z tego względu od 1 lutego 2015 r. Sąd Rejonowy zasądził na rzecz powódki alimenty w wysokości po 700 zł miesięcznie.

Pozwany w apelacji wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości, zasądzenie kosztów postępowania według norm prawem przewidzianych. Zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wydanego wyroku polegający na przyjęciu, że powódka nie jest w stanie podjąć żadnej pracy zarobkowej, gdyż „...jest osobą całkowicie niezdolną do zatrudnienia na ogólnym rynku pracy zarobkowej.”, w sytuacji gdy powódka może podjąć pracę w warunkach pracy chronionej, naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez błędną jego wykładnię i ocenę i materiału dowodowego zebranego w przedmiotowym postępowaniu w sposób dowolny i sprzeczny z zasadami logiki oraz doświadczenia życiowego, a polegającą na przyjęciu, iż wszelkie zachowania powódki, w tym uwiecznione na portalu społecznościowym stanowią wyłącznie formę terapii, a nie rzeczywisty sposób jej funkcjonowania i oddają prawdziwy stan zdrowia,

naruszenie art. 60 § 2 krio w zw. z art. 135 § 1 krio i art. 138 krio poprzez jego niewłaściwe zastosowanie polegające na uznaniu, że możliwości zarobkowe pozwanego w granicach 2500zł uzasadniają zwiększenie obowiązku alimentacyjnego względem powódki, w sytuacji gdy możliwości zarobkowe pozwanego są znacząco niższe, a on sam oprócz powódki realizuje równocześnie obowiązek alimentacyjny na rzecz dwóch córek, w sytuacji gdy sama pozwana ma możliwość podjęcia zatrudnienia lub wystąpienie o świadczenia do ZUS, które pozwoliłyby na jej samodzielne utrzymanie. Jedyne zastrzeżenie, które przewija się przez obszerną dokumentację medyczną i ubezpieczeniową jest tylko i wyłącznie takie, że powódka pracę zarobkową powinna podjąć w warunkach pracy chronionej.

Powódka wniosła o oddalenie apelacji pozwanego w całości i zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki zwrotu kosztów pomocy prawnej świadczonej z urzędu za postępowanie przed Sądem Okręgowym.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja pozwanego zasługuje na uwzględnienie.

Ustalenia stanu faktycznego Sądu Rejonowego są prawidłowe, znajdują uzasadnienie w przeprowadzonych dowodach, zatem Sąd Okręgowy podziela poczynione przez Sąd Rejonowy ustalenia faktyczne i przyjmuje je za własne, z zastrzeżeniem opisanym poniżej.

Pozwany w apelacji zarzucił błędne uznanie jego możliwości zarobkowe pozwanego w granicach 2 500zł, w sytuacji gdy możliwości zarobkowe pozwanego są znacząco niższe. Zarzut ten należało uznać za trafny. Sąd pierwszej instancji nie ustalił czy są na rynku pracy oferty dla pozwanego z takim wynagrodzeniem, opierając się jedynie na takich okolicznościach jak wiek, stan zdrowia pozwanego i doświadczenie, które winno mu zapewnić pracę z wynagrodzeniem o wysokości 2 500 zł. Wniosek taki jednak jest gołosłowny. W centralnej bazie ofert pracy znajdującej się na stronie internetowej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej znajdują się oferty pracy na terenie

powiatu (...) i (...), które odpowiadają kwalifikacjom pozwanego (np. w zawodzie ślusarza, pracownika utrzymywania terenów zielonych, zbijacza palet), ale wszystkie te oferty mieszczą się w granicach wynagrodzenia, które pozwany obecnie uzyskuje. Pozwany pracuje na pełny etat. Sytuacja powódki nie uległa zmianie, powódka choruje na depresję, ale jest zdolna do pracy, jej dochody wraz z zasiłkiem pielęgnacyjnym wynoszą 1459zł miesięcznie, wraz z alimentami dysponuje kwotą 1839zł. Pozwany zaś osiąga dochody 1250zł, łoży alimenty na córkę powódki i powódkę w łącznie po 800zł, ponadto ma na utrzymaniu małoletnią córkę pochodzącego z nowego związku. Powództwo o podwyższenie alimentów bowiem stosownie do treści art. 138 k.r.o. wymaga wykazania, że nastąpiła zmiana stosunków, przez którą rozumie się zwiększenie lub zmniejszenie możliwości zarobkowych zobowiązanego lub usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego do alimentów. Punktem odniesienia dla oceny czy taka zmiana nastąpiła jest porównanie sytuacji, jaka miała miejsce w chwili orzekania o obowiązku alimentacyjnym z sytuacją aktualną (tj. w chwili wyrokowania w przedmiocie powództwa o podwyższenie alimentów).

W realiach niniejszej sprawy nie można uznać, że doszło do takiej zmiany stosunków, która w myśl art. 138 k.r.o. uzasadniałaby podwyższenie alimentów na rzecz powódki.

Sąd Okręgowy, mając powyższe na uwadze na mocy art. 386 § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

O kosztach postępowania odwoławczego Sąd orzekł w oparciu o przepis art. 102 k.p.c. nie obciążając nimi powódki ze względu na rodzinny charakter sprawy i jej sytuację materialną i życiową.